

Visie

Het is een zonnige dag in 2028. De stad is groen en de kwaliteit van leven is hoog. De NAM is failliet, Groningen airport Eelde is gesloten. Immers, we zijn van het (Groningen)gas af en er ligt een HSL van Amsterdam naar Hamburg. Alleen rare types en bejaarden bezitten nog een auto, de rest deelt of heeft gewoon een abonnement op vervoer, inclusief een elektrische auto als die nodig is.

Noord Nederland is hard op weg een volwaardige waterstofeconomie te worden. Waterstof wordt gemaakt uit een deel van de grote hoeveelheden energie die worden opgewekt in de gehele Noordzee. Dit gebeurt voor een groot deel in Noord Nederland vanwege de gunstige ligging, de al aanwezige electrolysecapaciteit, de grote (goedkope) opslagcapaciteit, de gasinfrastructuur, en de kennis en expertise op het gebied van gas. Door een structurele inzet van de overheid, mede gerealiseerd door het NPG, en door waterstof vanaf het begin een volwaardige inpassing te geven in het energiesysteem (vgl kleine veldenbeleid) loopt (Noord) Nederland voorop in de implementatie van groene waterstof als moleculair alternatief in het energiesysteem en is het de grootste leverancier van waterstof in Noordwest Europa.

Het energiesysteem is in vele opzichten veranderd. Op land is zon de voornaamste opwekmethode voor duurzame energie (en de inpassing ervan in het landschap is genormaliseerd) maar groen gas speelt ook een belangwekkende rol. Kenmerkend voor het energiesysteem is dat het een geïntegreerd systeem is: groot en kleinschalige opwek vindt plaats in een gedistribueerd systeem binnen en tussen regio's en landen. Digitalisering heeft een belangrijke rol in dit energiesysteem.

De energiemarkt is ook veranderd. De deliberalisatie van delen van de energiemarkt was noodzakelijk om de betaalbaarheid van de transitie te borgen. Daarbij zijn sociale innovaties gerealiseerd die prikkels voor toename in economische groei hebben vervangen door prikkels voor reductie co2. Beleidsmatig worden kosten en baten niet alleen economisch maar algemeen maatschappelijk gewogen. Ook objectgebonden financiering, lokale munten en circulair geld hebben hun intrede gedaan om prikkels te introduceren die duurzaamheid bevorderen.

Burgers zijn bewuster van hun aandeel in de energietransitie. Ze zijn prosumers geworden, zijn mede-eigenaar van energiecollectieven, nemen diensten af als mobiliteit of warmte. Duidelijkheid over wat nodig is en wat van alle partijen wordt verlangd in de energietransitie is toegenomen; tegelijk is de complexiteit in de relaties toegenomen. Nieuwe ketens en nieuwe markten hebben nieuwe allianties voortgebracht.

Strength

- Kennisinfrastructuur
- Ligging
- Huidige sector/expertise
- Urgentie
- Regionaal netwerk burger/energie collectieven
- Waterstof industrie agenda
- Kennisinstellingen

Weakness

- Negatief eigenbeeld
- NNse samenwerking

- Afwachtende houding
- Dunne arbeidsmarkt
- Oude verhoudingen (oost Groningen)
- Risico op tunnelvisie door gassector
- Bestaande waterstofmarkt
- Ruimte
- Assets gas infra
- Traditie in cooperatief denken
- Ondernemende lokale overheid (bv warmtestad)

Opportunity

- Bedrijvigheid energietransitie
- Noodzaak/urgentie van gas los
- HSL
- Maatschappelijke tender(s) grootschalige opwek
- Decentrale en centrale koppeling/samenstelling
- > 10000 hoogopgeleiden per jaar
- Goed startup klimaat
- Waterstof industrie agenda
- Regelvrije zone
- Situatie elektriciteitsnet (krapte)
- Warmtetransitie (urgentie, BuildinG, cooperatievorming, warmtestad)
- Ontmoeting bottom-up – top-down organiseren
- Gidsgebied herstel relatie stad & ommeland

Threat

- HSL
- Anderen claimen zelfde positie (Zeeland, Rotterdam, Bremen/Hamburg)
- Onvoldoende draagvlak voor het klimaatakkoord
- Afhankelijkheid Russisch gas
- De volgende aardbeving
- N33 trauma → te weinig draagvlak voor inpassing decentrale opwek
- Wet- en regelgeving
- Gebrek aan (lokale) financieringsstrategie